

Razvojni center Novo mesto

Podbreznik 15

8000 Novo mesto

+386 7 33 72 980

info@rc-nm.si

Številka:

Datum: 10. 3. 2022

IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO VZORČNEGA REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANA V REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA

V izhodiščih so podani razlogi za **pripravo vzorčnega Regionalnega prostorskega plana** (v nadaljevanju RPP), njegovi vsebinski elementi in ključni izzivi, koraki priprave s predvidenim časovnim okvirom, proces sodelovanja z udeleženci pri urejanju prostora ter podrobnejša predstavitev zakonodajnega okvira.

Izhodišča, potrjena s strani relevantnih udeležencev pri urejanju prostora in javnosti, pomenijo začetek formalnega postopka priprave RPP in so gradivo, na podlagi katerega pripravljavec pripravo vlogo za izvedbo postopka celovite presoje na okolje (v nadaljevanju CPVO).

1 UVOD

Regionalni prostorski plan (RPP) je instrument prostorske politike, s katerim načrtujemo prostorski razvoj izbrane regije, z njim pa pomembno vplivamo tudi na razvoj blaginje v

gospodarskem, okoljskem ter družbeno-ekonomskem smislu, saj je ta med drugim podlaga za pripravo in sprejem Regionalnega razvojnega programa. Prostorsko načrtovanje na ravni regij je bilo do sedaj delno vpeto v mehanizme regionalne politike, pri umeščanju dejavnosti v prostor pa se izkazuje potreba po izboljšanju sodelovanja med predstavniki državne in občinske ravni v okviru regijskih organov, kar omogoča bolj učinkovito izvajanje javnih politik in usklajeno ravnanje s prostorom.

Osnutek Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050 (v nadaljevanju SPRS) je v skladu s 70. členom ZUreP-3 (Uradni list 199/2021¹) temeljni strateški prostorski dokument za dolgoročno usmerjanje prostorskega razvoja države. V njem so obravnavana območja in ureditve, ki se, ob upoštevanju kriterijev iz Strategije, določijo in uskladijo v Regionalnem prostorskem planu. Namen priprave RPP je podrobnejša obravnava in opredelitev vsebin skladno z 75. členom ZUreP-3 in Strategije prostorskega razvoja Slovenije na regionalni ravni. RPP bo opredelil ključne prostorske izzive in usmeritve regije.

2 RAZLOGI ZA PRIPRAVO

Državni zbor Republike Slovenije je 9. decembra 2021 sprejel Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3), ki določa cilje, načela in pravila urejanja prostora. Med prostorskimi strateškimi akti opredeljuje Regionalni prostorski plan, s katerim se država in občine na podlagi Strategije, njenega akcijskega programa, drugih državnih razvojnih dokumentov in razvojnih ciljev EU in družbeno-gospodarskih razvojnih potreb lokalnih skupnosti dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne razvojne regije ter določijo njene bistvene razvojne priložnosti.

S projektnim pristopom pri uvajanju RPP želimo **optimizirati proces njegove priprave za vse sodelujoče udeležence**, ter **poenostaviti vsebino RPP**. Razvojni center Novo mesto je pristopil k projektu pilotMOP², ki med drugim obravnava področje zagotovitve podatkov za regionalni prostorski plan, ki je namenjen nadgradnji sodelovanja med državo, regijami in občinami na področju uporabe in povezovanja prostorskih podatkov, podpori načrtovalskim procesom na državni, regionalni in lokalni ravni ter izdelavi vzorčnega primera regionalnega prostorskega plana.

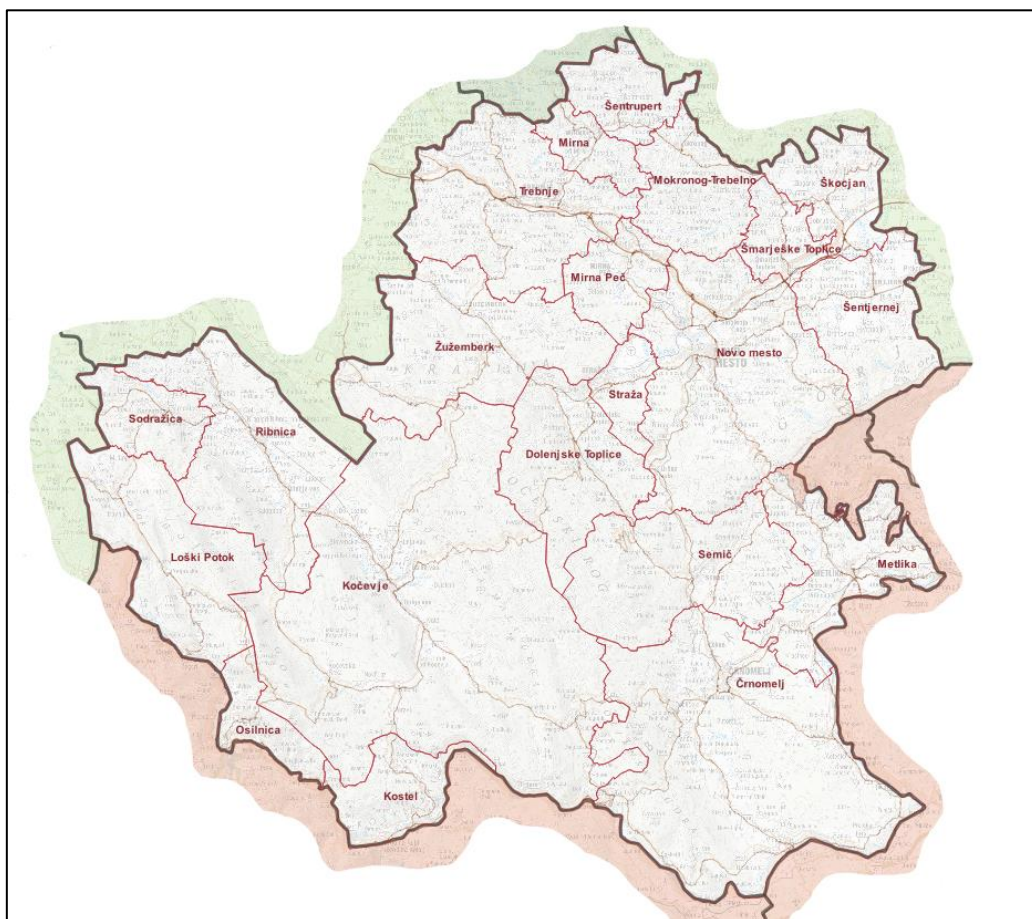
¹ <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2021-01-3971?sop=2021-01-3971>

² <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/projekt-pilot-mop/>

3 ELEMENTI PRIPRAVE

3.1 Območje priprave

RPP se pripravi za območje razvojne regije Jugovzhodna Slovenija, ki je enako območju statistične regije jugovzhodna Slovenija in obsega 21 občin, kot je to določeno z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja³.

Slika 1: Območje priprave RPP v regiji Jugovzhodna Slovenija (vir podatkov GURS 2022).

Območje regije Jugovzhodna Slovenija je največja slovenska regija po velikosti z 2675 km² in jo zaznamujejo obmejni prostor z Republiko Hrvaško, prostorska in funkcijska homogenost storitev javnega pomena na ravni Bele krajine, Dolenjske in Kočevsko-Ribniškega, velika gozdnatost ter večje razvojne razlike znotraj regije. Štiri glavne krajinske enote v regiji so

³ občina Črnomelj, občina Dolenjske Toplice, občina Kočevje, občina Kostel, občina Loški Potok, občina Metlika, občina Mirna, občina Mirna Peč, občina Mokronog - Trebelno, mestna občina Novo mesto, občina Osilnica, občina Ribnica, občina Semič, občina Sodražica, občina Straža, občina Šentjernej, občina Šentrupert, občina Škocjan, občina Šmarješke Toplice, občina Trebnje, občina Žužemberk.

hribovje Gorjanci, kraška planota Kočevski Rog, ter reki Krka in Kolpa. Poselitev je zgoščena ob rečnih dolinah in na nižjih ravninskih delih. Najpomembnejše mestno središče je Novo mesto z močno gospodarsko vlogo širšega prostora, sledijo mu naselja s statusom mest Kočevje, Črnomelj, Trebnje, Ribnica in Metlika. Ostala pomembnejša naselja so vsa občinska središča, ki so pretežno trškega, vaškega in podeželskega značaja, v večini z visokim deležem delovnih migrantov in slabšo opremljenostjo s storitvami splošnega pomena, na določenih območjih pa te še dodatno izginjajo, predvsem na obmejnem problemskem območju Pokolpja⁴. Prostor regije dodatno zaznamujejo še nekateri krajinsko-kulturni elementi, kot so vinogradniška območja z zidanicami, romska naselja, gradovi, verski objekti, arheološka najdišča ter obsežnejša območja gozdnega in obgozdnega prostora z raznoliko floro in favno.

3.2 Cilji priprave

Cilj priprave vzorčnega primera RPP je predstaviti in predlagati vsebine ter naloge, ki jih za RPP nalagajo ZUreP-3, Navodila za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana ter osnutek SPRS 2050. Med pripravo bomo testirali navedena izhodišča in podali predloge za izdelavo RPP v procesnem in vsebinskem smislu.

Cilj izdelave RPP je povezanost prostorskega planiranja med lokalno in državno ravno z namenom izboljšanja načrtovanja in upravljanja s prostorom.

Vizija RPP je, da s prostorskega vidika ovrednoti in zagotovi pogoje za trajnostni razvoj dejavnosti, ki so v regiji prisotne, ali imajo potencial. Regija bo v rabi prostora ustvarjala sinergijske učinke ter se izogibala večjim konfliktom, ki bi lahko ogrozili kakovosten bivalni prostor za vse prebivalce regije. Regija bo s tem ohranila status ene bolj razvitih regij v Vzhodni Sloveniji in ene od slovenskih regij, kjer prebivalci najvišje samoocenjujejo zadovoljstvo z življenjem.

4 ZAKONODAJNI OKVIR

Postopek izdelave RPP se izpelje smiselno v skladu z določbami ZUreP-3, ki urejajo postopek priprave regionalnega prostorskega plana (78. člen ZUreP-3), pri tem pa se upoštevajo še nekatere posebnosti, ki izhajajo iz ugotovitev in priporočil Pilotnega projekta za

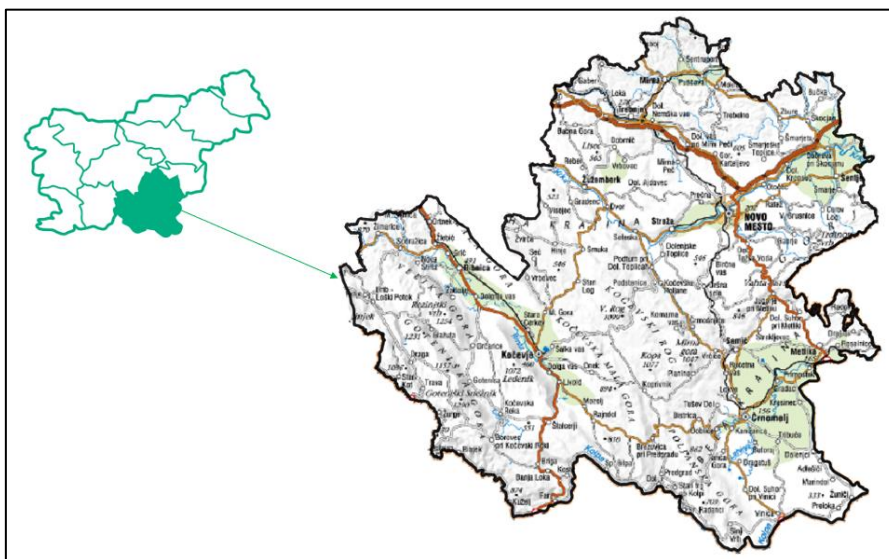
⁴ Kot npr. poštne in bančne poslovalnice, trgovine, policijske postaje.

implementacijo prostorske in gradbene zakonodaje Ministrstva za okolje in prostor, področje RPP⁵ ter Navodil za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana⁶.

RPP skladno z določbami 5. odstavka 78. člena Zakona o urejanju prostora, sprejme razvojni svet regije po predhodni potrditvi vlade in sveta regije.

5 OPIS OBSTOJEČEGA STANJA

Regija Jugovzhodna Slovenija se v zadnjih letih sooča z intenzivnimi demografskimi in storitvenimi izzivi, kot so povečevanje števila prebivalcev v severnih delih regije, odseljevanje in praznjenje obmejnega območja pokolpja, ohranjanje stopnje poseljenosti mest in podeželja z vzdrževanjem razpršenega vzorca poselitve, sprememba rabe tal in opuščanje vinogradniških območij, romska problematika ter energetska odvisnost kmetijskih, prometnih in industrijskih dejavnosti od fosilnih goriv.

Prikaz regije (vir: RCNM 2022 in GURS 2022)

Osrednje storitveno središče regije je Novo mesto, središče državnega pomena, ki je eno od glavnih zaposlitvenih centrov v širšem prostoru med Ljubljano, Celjem in Zagrebom, v katerem so še posebej prisotne dejavnosti farmacije, avtomobilske industrije in ostalih predelovalnih dejavnosti. Po dokončanju avtocestnega omrežja njegovo vlogo krepi lega ob 3. razvojni osi

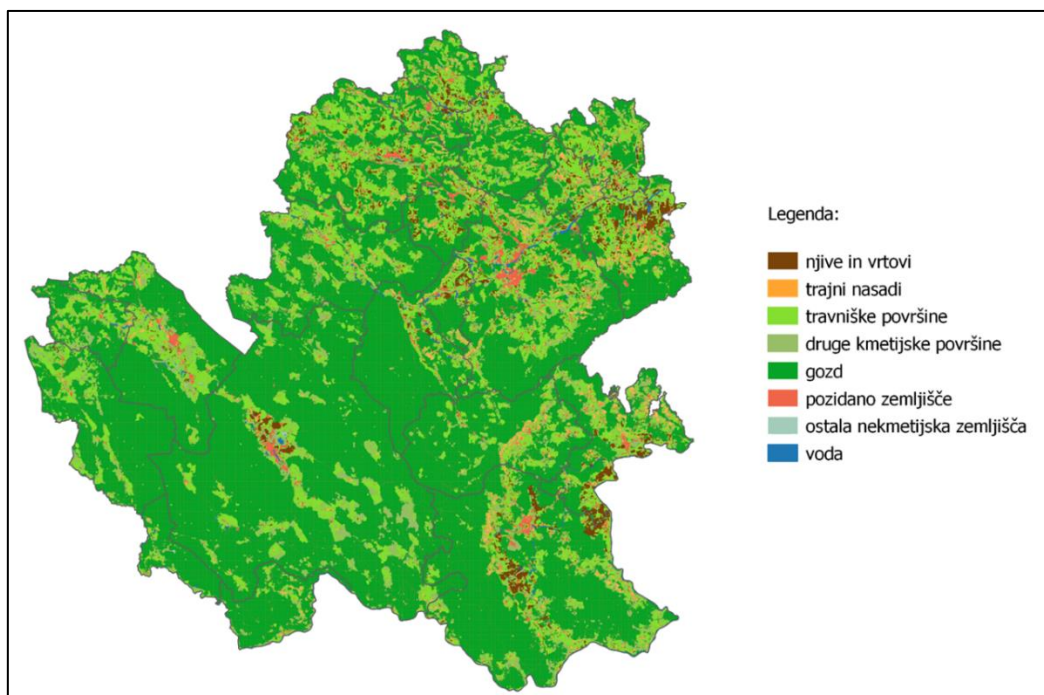
⁵ <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/projekt-pilot-mop/>

⁶

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Prostor_regionalno/navodila_vsebina_oblika_nacin_priprave_rpp.pdf

med Koroško in Belo krajino, kar mu hkrati daje pomembnejšo vlogo regijskega prometnega vozlišča. Ostala regijsko pomembnejša središča so Kočevje, Črnomelj, Trebnje, Ribnica in Metlika, kjer so večji centri poselitve, delovnih mest in upravnih storitev, in v katerih je potrebno zagotavljati obstoj in razvoj dejavnosti, kot so izobraževanje, socialno varstvo, zdravstvena oskrba, javna uprava, šport in rekreacija ter kultura. Med pomembna središča za razvoj regije se uvrščajo še vsa občinska središča, ki so osrednja območja lokalnega razvoja.

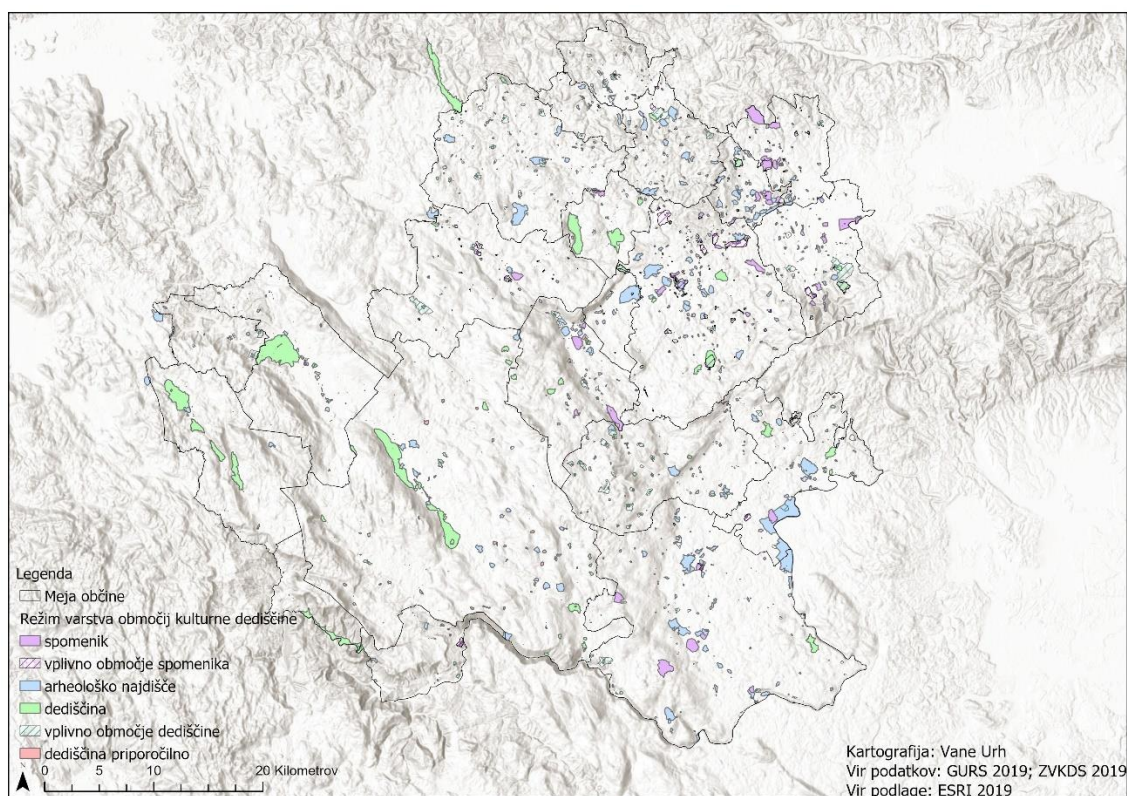
V regiji prevladuje gozdni in obgozdni prostor, ki ga je prek 70 % površine regije in je po površini največji med vsemi slovenskimi regijami. Gozdne površine se v preteklih 5 letih niso spremenile (64,5 % skupne površine), površina stavbnih zemljišč v regiji se je povečala za 3 %, medtem ko se je površina kmetijskih zemljišč zmanjšala za 1,5 %. V regiji so še vedno prisotna območja degradiranega prostora, tako posameznih stavb, ulic, kot večjih površin funkcionalno degradiranih območij, njihova površina pa se je od leta 2017 povečala. Pritiski po novi rabi prostora so v mestnih središčih, ob glavnih cestnih in železniških prometnicah, v spodnji dolini reke Krke ter v nekaterih poslovno-gospodarskih conah. Pestra in številna kulturna dediščina v povezavi z naravno dediščino in naravnim prostorom, ki obsega prek 50 % površin regije, predstavljata dodaten potencial za razvoj kulturnih, turističnih in športno-rekreacijskih dejavnosti. Ekološki odtis regije ne presega njene biokapacitete, emisije CO₂ v regiji predstavljajo 5 % vseh emisij v Sloveniji.

Prikaz rabe tal v regiji Jugovzhodna Slovenija (vir: MKGP 2019).

Za Jugovzhodno Slovenijo je značilna visoka stopnja naravne ohranjenosti prostora (prostrani gozdovi Kočevski rog, Gorjanci, Ajdovska planota, dolina reke Krke in Kolpe s pritoki Čabranke in Lahinje, Kočevsko-ribniško polje, ...), velika biotska raznovrstnost ter prisotnost endemičnih, redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Med naravnimi vrednotami prevladujejo kraške jame, brezna, kraški izviri in vodotoki, gozdna dediščina z pragozdnimi ostanki, gozdnimi rezervati ter drevesnimi velikani. Kot širši zavarovani območji sta zavarovana Krajinski park Kolpa in Krajinski park Lahinja, ki imata poleg varstva narave pomembno vlogo za trajnostni razvoj v povezavi z dejavnostmi izobraževanja, turizma in kmetijstva.

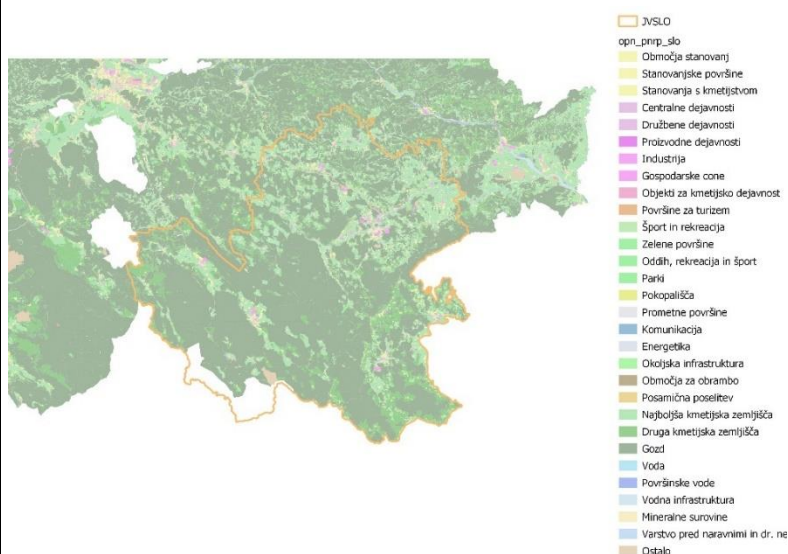
Za regijo je značilna izjemna arheološka dediščina, ki še ni v celoti raziskana in predstavlja možnost za interpretacijo in prezentacijo v naravnem okolju na mestu najdb ter za vzpostavitev arheoloških poti oz. območij. Številni gradovi so po večini v ruševinah, nekateri so revitalizirani in v uporabi, ali se obnavljajo, veliko je tudi verskih objektov, ki imajo hkrati pomembno krajinsko vlogo.

Enote kulturne dediščine (vir: Register kulturne dediščine Republike Slovenije 2019)

V regiji je sprejetih in potrjenih 20 občinskih prostorskih načrtov, kostelski je v izdelavi.

DATUM SPREJEMA	OBČINA	
9.7.2009	Mirna Peč	
29.10.2009	Dolenjske Toplice	
21.4.2010	Šentjernej	
13.11.2012	Šmarješke Toplice	
28.3.2013	Metlika	
5.6.2013	Trebnje	
27.6.2013	Semič	
25.9.2013	Šentrupert	
10.12.2013	Mokronog-Trebelno	
18.3.2014	Mirna	
8.7.2014	Žužemberk	
14.3.2015	Novo mesto	
3.9.2016	Ribnica	
16.7.2016	Črnomelj	
27.10.2016	Kočevje	
24.12.2016	Loški Potok	
6.5.2017	Sodražica	
25.9.2018	Škocjan	
12.2.2021	Straža	
19.3.2021	Osilnica	
/	Kostel	

Seznam in prikaz namenske rabe prostora v regiji (vir: PIS 2022)

5.1 Izhodišča razvojnih in varstvenih potreb v regiji

Podatki o glavnih razvojnih in varstvenih potrebah po prostoru so predstavljeni po 8 vsebinskih področjih, kot jih navaja 2. odstavek 75. člena ZUreP-3.

5.1.1 Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije

Za razvoj regije so pomembna vsaj vsa občinska središča. Funkcije Novega mesta služijo oskrbi prebivalstva z javnimi funkcijami na državni ravni. Njihova naloga je poleg splošnih oskrbnih potreb prebivalstva v izobraževalnem, socialnem, kulturnem in gospodarskem pogledu, še povezovanje prebivalstva iz regionalnih, lokalnih in občinskih središč. Ima obsežnejše gravitacijsko zaledje iz širše dolenske, Bele krajine in spodnjega dela Posavja, ki zajema prek 150.000 prebivalcev. Poleg razvoja regionalno pomembnih dejavnosti (srednje šole, zdravstveni dom, raznolikost gospodarskih dejavnosti itd.) bo središče razvijalo dejavnosti državnega pomena (visoko šolstvo in raziskovalne dejavnosti, splošna bolnišnica, območne enote državne uprave, bančne in trgovske dejavnosti, kulturne dejavnosti). V Novem mestu se zagotavlja pogoje za nadaljnji razvoj visokega in srednjega šolstva, splošne bolnišnice Novo mesto, Dolenjskega muzeja, enot pravosodnega sistema, socialno-varstvenega sistema in verskih dejavnosti. Novo mesto se razvija kot središče širšega mestnega območja med državni prestolnicama Ljubljano in Zagrebom. V regiji se razvijajo središča Novo mesto (središče državnega pomena), Kočevje, Črnomelj (središči regionalnega pomena) in Metlika, Trebnje in Ribnica (središča medobčinskega pomena). Ostala središčna naselja občin so pomembna za razvoj regije zaradi zagotavljanja poseljenosti in vzdrževanja krajinskih značilnosti razpršene poselitve. Ta naselja imajo značaj lokalnih oskrbnih središč s pretežno vaškim in podeželskim zaledjem, kjer so prisotne storitve in družbene dejavnosti, kot so npr. osnovna šola, zdravstvena postaja, kulturni dom, športne površine, policija, banka, pošta in neživilska trgovina. Demografske in poselitvene spremembe ter digitalizacija storitev močno posegajo v organizacijo in dostopnost storitev v nekaterih lokalnih središčih, predvsem na jugu regije⁷. Mestom in drugim urbanim naseljem, ki so opredeljena kot središča policentričnega

⁷ Primeri prispevkov, ki kažejo na stanje:

- https://www.dolenjskilist.si/2021/10/30/254748/novice/dolenjska/Sofinanciranje_banke_v_Skocjanu_Da_le_pride_spet_nazaj/
- https://www.dolenjskilist.si/2022/02/01/257594/novice/dolenjska/Zdravnika_bodo_imeli_v_svoji_obcni_zdravstvena_postaja_bo_v_nekdanji_posti_tudi_nova_zobozdravnica/

urbanega sistema, se za izvajanje njihove razvojne vloge v regionalnem prostorskem planu lahko določi območje za dolgoročni razvoj. Območje za dolgoročni razvoj se lahko določi tudi naseljem, ki so v skladu z prepoznanimi razvojnimi potenciali teh območij opredeljena v regionalnem prostorskem planu kot druga naselja, pomembna za razvoj regije.

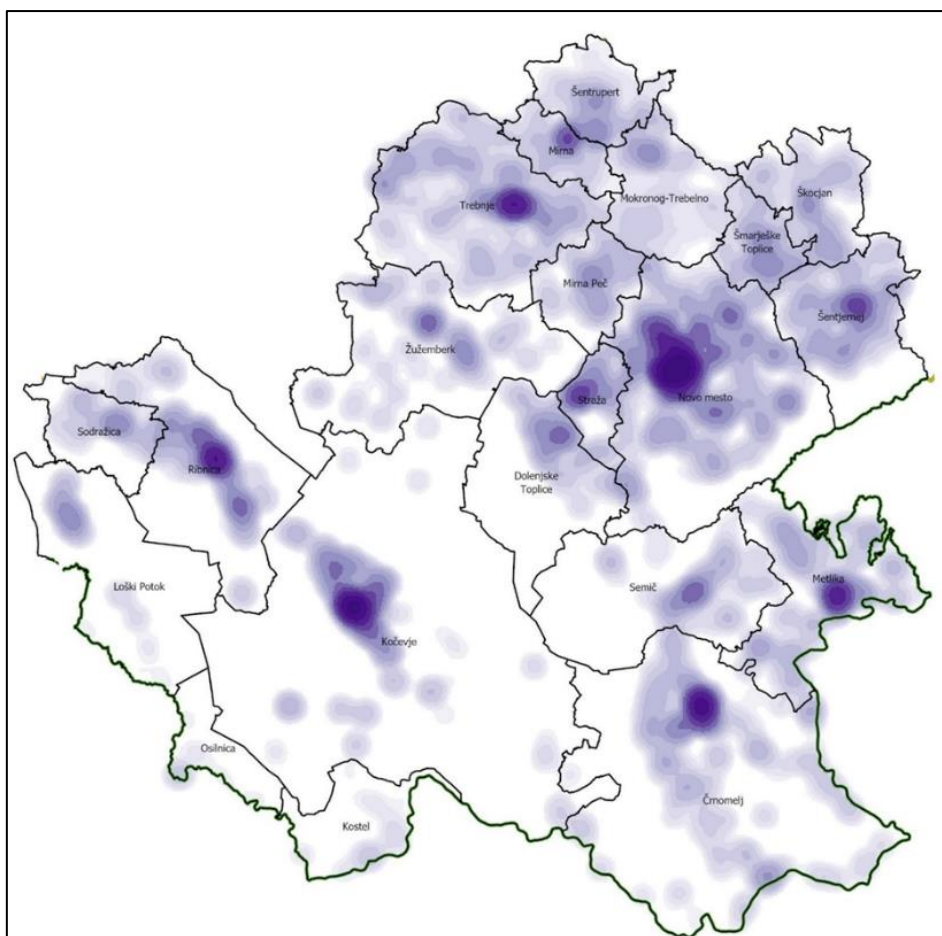
Ključni izzivi, deležniki in strokovne podlage

	Ključni izzivi	Ključni deležniki	Potrebne strokovne podlage
1	Opredelitev uravnoteženega omrežja naselij (opredelitev naselij regionalnega pomena, razvojna uravnoteženost in kakovost bivanja v mestnih in podeželskih naseljih)	Občine MOP	1. Demografska študija 2. Strokovne podlage za poselitev 3. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture
2	Ustrezna opremljenost z javnimi storitvami (šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo, kultura, javna uprava, trgovina, storitve ...)	Občine Državne institucije Zasebni ponudniki javnih storitev	1. Študija razvoja družbenih dejavnosti in potreb po stanovanjih
3	Zagotavljanje večje gostote poseljenosti v večjih središčih	Občine MOP	1. Strokovne podlage za poselitev 2. Hidrološko-hidravlična študija za reki Krka in Kolpa 3. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture
4	Ohranjanje poseljenosti na podeželju	Občine MKGP	1. Demografska študija 2. Strokovne podlage za poselitev

-
- https://www.dolenjskilist.si/2020/05/26/237343/novice/posavje/Zapirajo_tudi_poslovalnici_v_Semicu_in_na_Senovem/
 - https://www.dolenjskilist.si/2016/12/23/167821/clanek/clanek/Po_novem_letu_spet_dobijo_solo/

5.1.2 Širša mestna območja

V regiji je po osnutku SPRS 2050 določeno Dolenjsko – Belokranjsko širše mestno območje (ŠMO), znotraj katerega izstopa predvsem regionalni trg delovne sile. ŠMO se navezuje tudi na sosednja območja ožje Dolenjske in Posavja ter čezmejnega prostora Karlovačke županije, v sodelovanju s katero potekajo aktivnosti za obnovo dolenjske železniške povezave. Širše mestno območje je namenjeno krepitvi mestnega značaja, gospodarske in negospodarske vloge, ki jo regija zagotavlja širši skupnosti, tudi čezmejni. ŠMO mora prevzeti najvišje funkcije storitev v regiji (npr. gospodarske, raziskovalno-razvojne, tehnološke, prometne, družbene in socialno-varstvene, kulturne, verske, turistične dejavnosti), ki jih zagotavlja širšemu prebivalstvu regije. Okoli ŠMO je potrebno zagotoviti ustrezne povezave zelenega sistema regije, prometnih povezav in površin za kmetijstvo. ŠMO naj se funkcije in poselitve dodatno krepí s spremembo krajinsko-morfoloških značilnosti stavbnega fonda vsaj v mestnih središčih in soseskah, z namenom povečanja gostote poselitve ter ohranjanja zelenih površin na obrobju, na katere se je pritisk po pandemiji Covida-19 še povečal.

Prikaz centrov in gostote poselitve za leto 2018 (kernelska metoda; vir: MNZ 2022).

Ključni izzivi, deležniki in strokovne podlage

	Ključni izzivi	Ključni deležniki	Potrebne strokovne podlage
1	Določitev območja ŠMO na naselje natančno	Občine MOP	1. Demografska študija 2. Strokovne podlage za poselitev 3. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture
2	Povečanje gostote poselitve na ŠMO	Občine MOP	1. Demografska študija 2. Strokovne podlage za poselitev 3. Hidrološko-hidravlična študija za reki Krka in Kolpa
3	Boljša povezanost središč ŠMO z javnim potniškim prometom	MZI Občine	1. Prometna študija
4	Zmanjšanje onesnaženosti v ŠMO	MOP MZI Občine	1. Študija razvoja gospodarske javne infrastrukture in obnovljivih virov energije 2. Prometna študija
5	Boljša čezmejna povezanost javnih storitev	MZZ Občine	1. Strokovne podlage za poselitev 2. Študija prostorskega razvoja gospodarstva 3. Prometna študija

5.1.3 Zasnova omrežij družbene infrastrukture

Demografske spremembe ustvarjajo pritisk na zagotavljanje kakovostnih storitev družbenih dejavnosti, saj je prisotno pomanjkanje delovne sile in hkrati povečano povpraševanje po teh storitvah. Ob upoštevanju načel urejanja prostora naj se usklajuje državne in lokalne strategije ter programe razvoja družbenih dejavnosti od vzgoje in izobraževanja, zdravstvenih objektov, športnih in kulturnih zavodov, javnoupornih služb in zavodov do delovanja civilnih društev, ki se ukvarjajo z družbenimi dejavnostmi, na primer na področju športa ali kulture. Novo mesto je gospodarsko in kulturno središče Dolenjsko – Belokranjskega širšega mestnega območja z razvejano družbeno infrastrukturo. Družbena infrastruktura naj podpira razvoj vzgojno izobraževalne dejavnosti na vseh ravneh, terciarno in kvartarno bolnišnično oziroma zdravstveno dejavnost ter druge javne kulturne, izobraževalne, socialno varstvene, športne, upravne in storitvene službe pomembne za razvoj regije. V središčih III. ravni – Kočevje in Črnomelj se zagotavlja družbena infrastruktura predvsem za primarno raven zdravstvene oskrbe, srednješolsko izobraževanje, sodne in upravne institucije, specializirano socialno varstvo. V naseljih IV. ravni (Metlika, Trebnje, Ribnica) se zagotavljajo najmanj zdravstveni dom ter teritorialne organizacije (decentralizirane) državne uprave. Za ohranjanje prebivalstva na odmaknjenih obmejnih območjih Jugovzhodne regije se teži k razvoju inovativnih in prilagojenih rešitev in ukrepov, kot so medgeneracijski centri, ki prebivalcem omogočajo lažjo dostopnost do javnih in drugih storitev, zlasti na področju osnovnih vzgojno-izobraževalnih, zdravstvenih in lokalnih javno upravnih funkcij. Temu sledi načrtovanje družbene infrastrukture lokalnega pomena, ki prispeva k blaženju izseljevanja iz ogroženih in obrobni območij.

Preveri naj se umestitev multi-funkcionalne dvorane v regijsko središče (velikost za 3500-5000 obiskovalcev), ustrezno za izvedbo koncertov in ostalih kulturnih dogodkov. Dodatno je kot družbeno infrastrukturo potrebno upoštevati kulturno dediščino, ki ima regijski pomen, kot so npr. kulturna krajina Retje v Loškem Potoku, arheološki park Situla, Otočec, Drama – Območje srednjeveškega trga Gutenwerd, Auerspergova železarna na Dvoru, Baza 20 in Kočevski rog. Posebnost v regiji so opuščene kočevske vasi.⁸

RPP naj določi, kateri objekti družbene infrastrukture so pomembni za regijo Jugovzhodna Slovenija in kje naj bodo locirani, da bodo prispevali k skladnemu regionalnemu razvoju.

⁸ Podrobnejša predstavitev regijsko pomembnejše dediščine je na povezavi [TUKAJ](#).

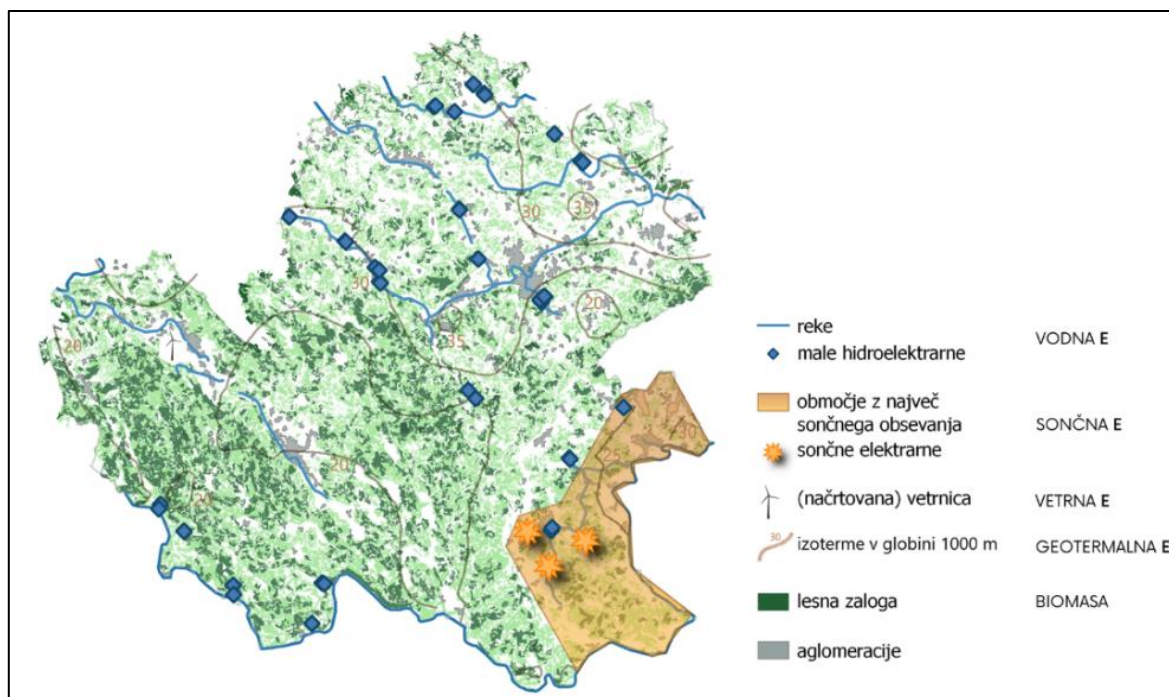
Ključni izzivi, deležniki in strokovne podlage

	Ključni izzivi	Ključni deležniki	Potrebne strokovne podlage
1	Zagotavljanje primarne zdravstvene oskrbe v središčnih naseljih regije	MZ Občine	1. Študija razvoja družbenih dejavnosti in potreb po stanovanjih
2	Zagotavljanje pogojev za varstvo in oskrbo starejših prebivalcev	MDDSZ Občine	1. Študija razvoja družbenih dejavnosti in potreb po stanovanjih
3	Zagotavljanje pogojev za delovanje medgeneracijskih in mladinskih centrov v središčnih naseljih regije	MDDSZ MIZŠ Občine	1. Študija razvoja družbenih dejavnosti in potreb po stanovanjih 2. Strokovne podlage za poselitev
4	Prostorsko-plansko urejanje romskih naselij	Urad za narodnosti MNZ Občine MOP	1. Študija razvoja družbenih dejavnosti in potreb po stanovanjih 2. Strokovne podlage za poselitev
5	Izginjanje pomena in slabo stanje nepremične kulturne dediščine	MK ZVKDS MIZŠ Občine	1. Študija razvoja družbenih dejavnosti in potreb po stanovanjih 2. Krajinska zasnova (za regijo, za posamezne enote znotraj regije) 3. Študija prostorskega razvoja turizma 4. Študija vzpostavitve muzejev na prostem

5.1.4 Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture

Del regije ima ustrezno avtocestno povezavo, načrtovana je tudi tretja razvojna os, ki bo še bolj povezala Metliko in Novo mesto. Bela krajina in Kočevje sta trenutno slabše povezana z državnimi središči, med drugim se načrtuje 3. A razvojna os med Škofljico in Petrino. Znotraj regije so potrebe po dodatnih obvoznih cestah, ki se načrtujejo z namenom razbremenitve mestnih in lokalnih središč (Metlika, Straža, Dolenjske Toplice, Mokronog). Regionalna železnica, ki je potrebna modernizacije in nadgradnje, trenutno ni sposobna prevzeti več osebne prometa, priložnosti pa so v tovornem prometu, vzpostavitvi multimodalnih točk in zagotavljanju prostora za logistične in prometne dejavnosti. Preveri se izvedljivost železniške povezave med Novim mestom in Krškim. Energetika v regiji vključuje trase daljnovodov in plinovodov, razdelilnih transformatorskih postaj in elektrarn. Na podlagi nacionalnega energetskega-podnebnega načrta, resolucije o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 in lokalnih energetskih konceptov je potrebno pripraviti regijske usmeritve za vzpostavitev pogojev za podnebno-nevtralno regijo. Pomemben regijski projekt je osrednja deponija CEROD, ki skrbi za ravnanje in obdelavo komunalnih odpadkov na območju Dolenjske in Bele krajine. Območje CERODA se v povezavi s predvideno poslovno cono Mokro polje v Šentjerneju naveže na avtocestno omrežje pri Kronovem. Potrebno je raziskati možnosti za postavitve bioplinarn izven naselij in centrov poselitve.

Predvidi se širitev plinovodnega omrežja v regiji. Preverijo se možnosti za postavitve vetrnih elektrarn na potencialnem območju Velike gore. V regiji se celovito urejata ustrezna oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda. Stremi se k opremljanju stavbnih zemljišč s komunalno infrastrukturo (javne ceste, oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadne vode, ravnanje s komunalnimi odpadki), ki se načrtuje skupaj na nivoju več občin oziroma na nivoju celotne regije.

Prikaz elektroenergetskega stanja in potenciala v regiji (vir: MOP, MZI, GeoZS, ZGS 2021)

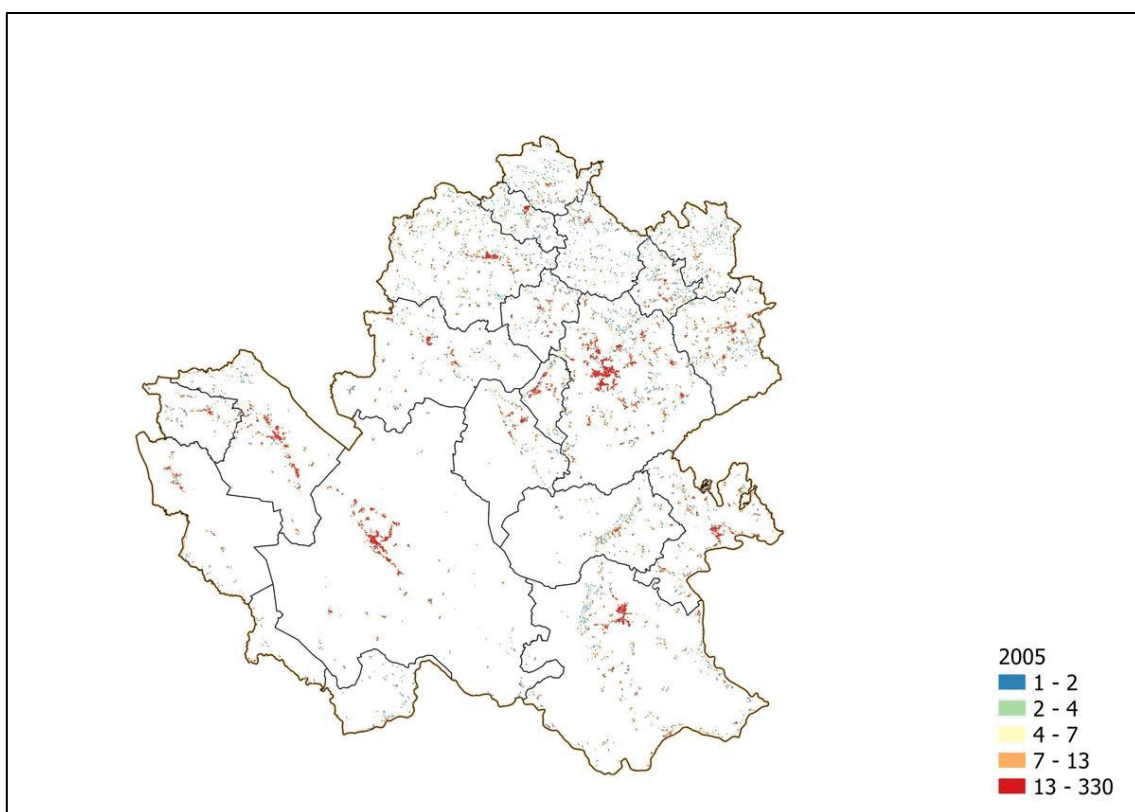
Ključni izzivi, deležniki in strokovne podlage

	Ključni izzivi	Ključni deležniki	Potrebne strokovne podlage
1	Zagotavljanje pogojev za podnebno-nevtralno regijo	MOP MZI Občine	1. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture 2. Prometna študija 3. Študija razvoja gospodarske javne infrastrukture in obnovljivih virov energije
2	Umeščanje prometnih povezav (3. razvojna os, 3. A razvojna os, obvozne ceste, železniška infrastruktura, kolesarske povezave)	MZI MOP Občine	1. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture

			2. Prometna študija
3	Izgradnja in posodobitev elektroenergetske infrastrukture	MZI ELES in elektro-distribucijska podjetja	1. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture 2. Študija razvoja gospodarske javne infrastrukture in obnovljivih virov energije
4	Izgradnja in posodobitev infrastrukture za varstvo okolja (odvajanje in čiščenje voda, komunalni odpadki, centri ponovne uporabe, bioplinarne)	MOP MZI Občine Komunalne službe	1. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture 2. Študija razvoja gospodarske javne infrastrukture in obnovljivih virov energije
5	Vzpostavitev pogojev za razvoj letalskih in logističnih dejavnosti	MZI občine Novo mesto, Straža, Metlika	1. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture 2. Študija razvoja gospodarske javne infrastrukture in obnovljivih virov energije 3. Prometna študija 4. Študija prostorskega razvoja gospodarstva

5.1.5 Zasnova stanovanjskih območij

Poselitev je neenakomerna in razpršena, večje zgostitve se pojavljajo v ravninah. Gosteje poseljena naselja so Trebnje, Novo mesto, Kočevje, Šentjernej, Črnomelj in Metlika. Nadaljnjo poselitev je potrebno načrtovati v mestnih in lokalnih središčih in skladno z bližino storitev splošnega in gospodarskega pomena ter v navezavi na javni potniški promet. Prednostna območja za stanovanjsko oskrbo se umešča v mestna naselja in ŠMO (Trebnje, Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Ribnica in Kočevje) ter primestna naselja. Nove površine za stanovanjsko gradnjo naj se ne zagotavljajo le v mestnih središčih, ampak tudi v ostalih naseljih, pomembnih za razvoj regije, vsaj v občinskih središčih.

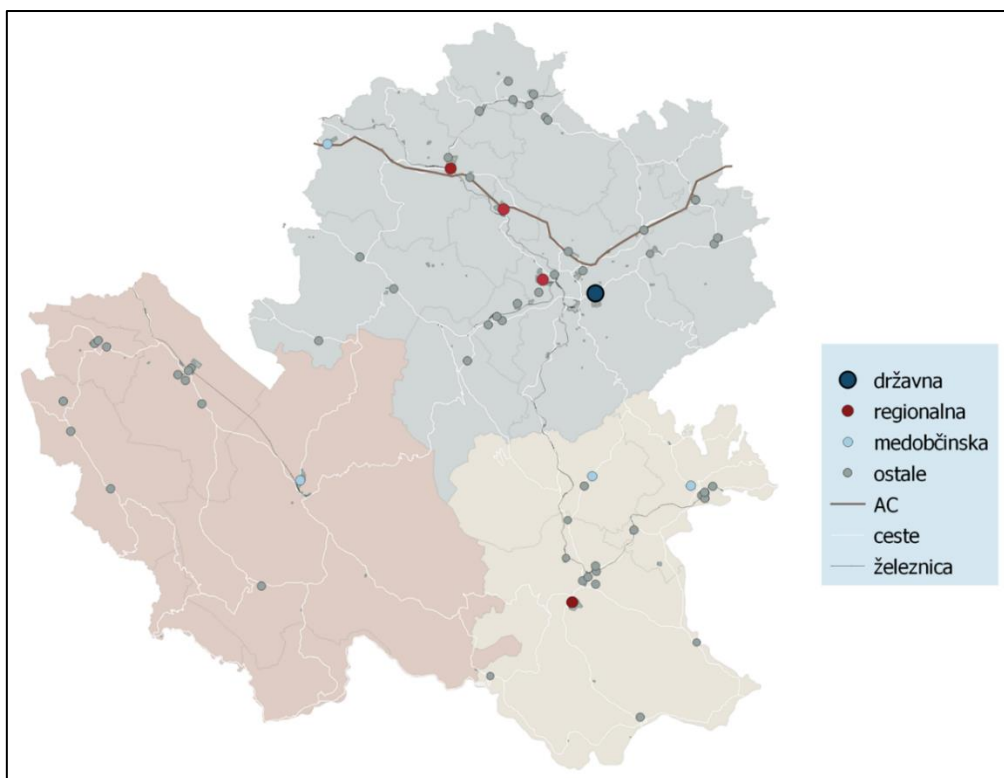
Spremembe v poselitvi v mreži 100 x 100 m med 2005 in 2019 (vir podatkov: SURS 2022).

Ključni izzivi, deležniki in strokovne podlage

	Ključni izzivi	Ključni deležniki	Potrebne strokovne podlage
1	Opuščene in degradirane stanovanjske stavbe v središčih naselij	MOP Občine	1. Študija razvoja družbenih dejavnosti in potreb po stanovanjih 2. Strokovne podlage za poselitev
2	Komunalno opremljena zemljišča za stanovanjsko gradnjo	MOP Občine	1. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture 2. Strokovne podlage za poselitev
3	Zagotavljanje stanovanjskih enot	MOP MDDSZ Stanovanjski sklad	1. Demografska študija 2. Strokovne podlage za poselitev 3. Študija razvoja družbenih dejavnosti in potreb po stanovanjih

5.1.6 Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembne za regijo

Območje Novega mesta predstavlja glavno gospodarsko območje regije s številnimi gospodarskimi in poslovnimi conami. Gospodarske cone regionalnega pomena se razvijajo v Kočevju, Črnomlju, Trebnjem, Ribnici, Metliki in Mirni Peči, prioriteto ob glavnem železniškem in cestnem omrežju. Preverijo se možnosti vključitve letalskega prometa na letališčih v Straži in v Prilozju v splošne namene ter za razvoj multimodalnih gospodarskih (logističnih) središč. Razvoj energetske infrastrukture sledi potrebam oskrbe središč in drugih naselij regije v povezavi s sosednjimi regijami.

Prikaz pomembnejših gospodarskih con v regiji (vir: UIRS 2019⁹)

Dejavnosti, ki so najpomembnejše za regijo so proizvodnja farmacevtskih preparatov, predelovalne dejavnosti avtomobilske industrije, kmetijstvo in turizem. Vsem naj se zagotavlja ustrezne prostorske pogoje delovanja in razvoja v smislu povezljivosti in povezanosti z GJI.

Kmetijstvu je potrebno omogočiti, da se s prostorsko-načrtovalskimi ukrepi, kot so komasacije, agromelioracije in širitev večjih gospodarstev, kjer je interes, razvija in prispeva k doseganju prostorskih ciljev regije. Ohranjati morajo značilne kulturne agrarne krajine (npr. Kočevsko, suha travnišča, vinorodni okoliš, spodnja dolina reke Krke s Šentjernejskim poljem). Za Dinarski svet Raduljskega hribovja, Suhe krajine, Male gore, Kočevskega roga in Poljanske gore, Velike gore, Stojne in Goteniške gore ter Bele krajine je značilno, da imajo pretežno sklenjena območja kmetijskih površin, ki obkrožajo gozd, imajo drobno parcelno strukturo, prilagojeno oblikovanosti reliefa. Gre za razgibana, gričevnata in krajinsko pestra območja, kjer je obdelovanje zemlje oteženo, kraje pa dodatno ogrožajo demografske spremembe.

Za ohranitev vinogradniških območij v vinorodnih okoliših Dolenjska in Bela krajina je potrebno omejevati nadaljnjo nekontrolirano širitev razpršene gradnje in spreminjanje

⁹ <https://poslovnecone.uirs.si/sl-si/>

namembnosti objektov, a tesno v povezavi s stanovanjskimi območji. Potrebna je prostorska in bivalna opredelitev do vprašanj romske problematike, družbenega položaja in naselij, v katerih živijo, ter krepitev skupnega programa, ki poteka na državni ravni. Jugovzhodna Slovenija ima po številu in površini največ funkcionalno degradiranih območij, za katere je potreben podroben načrt sanacije in usmerjanja razvoja, tudi za umeščanje obratov za proizvodnjo OVE.

Prednostna območja za razvoj turizma sta zdraviliški območji Dolenjskih Toplic in Šmarjeških Toplic, obrečna prostora Krke (Otočec) in Kolpe, smučarski center Gače, ter vinorodna okoliša v povezavi z zidaniškim turizmom, ki je najbolj značilen na Dolenjskem in v Beli krajini.

Ključni izzivi, deležniki in strokovne podlage

	Ključni izzivi	Ključni deležniki	Potrebne strokovne podlage
1	Opredelitev regionalnega sistema gospodarskih in poslovnih con	MGRT GZS, GZDBK, OOO Občine	1. Študija prostorskega razvoja gospodarstva
2	Ohranjanje vinogradniških območij in krajine	MOP MKGP MGRT Občine NVO (npr. Zveza društev vinogradnikov Dolenjske)	1. Krajinska zasnova za vinorodni okoliš 2. Študija prostorskega razvoja turizma
3	Revitalizacija in raba površin funkcionalno degradiranih območij	MOP MGRT Občine	1. Študija prostorskega razvoja gospodarstva 2. Študija razvoja gospodarske javne infrastrukture in obnovljivih virov energije

5.1.7 Zasnova zelenega sistema regije

Ogrodje zelenega sistema v Jugovzhodni Sloveniji tvori povezan sistem območij Nature 2000. Na območje regije delno ali v celoti sega prek 30 takih območij, večji od teh so: Kočevsko, Gorjanci – Radoha, Krka s pritoki, Veliko bukovje, Ajdovska planota. Na območjih Natura 2000, ki obsegajo 51% površine regije naj se zagotovijo pogoji za ohranjanje ugodnega stanja habitatov in povezljivosti med ekološkimi koridorji.

Za regijo je značilna naravna ohranjenost prostora, velika biotska raznovrstnost ter ostali naravni potenciali, kot so pitna voda, kmetijska zemljišča, izviri termalne vode, kraške jame in brezna ter gozdna dediščina s pragozdnimi ostanki. Naravno ohranjenost prostora odražata tudi dolina Krke in Kolpe, slednja je v črnomaljski občini zavarovana kot krajinski park.

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2004 je opredelila krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi pomembna na nacionalni ravni. Na območju regije so to Dolina Kolpe pod Starim trgom, Dolina Soteska – Stare Žage, Gorjanci – Podgorje, Loški Potok, Mirenska dolina, Otočec in Bela Krajina. Krajinska območja predstavljajo potencial za turistične ali prostočasne dejavnosti, kjer je mogoče oblikovati kakovostne in raznolike in regionalno prepoznavne turistične produkte, zato se smiselno upošteva tudi usmeritve za prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembne za razvoj regije.

V urbanih naseljih se izkoristi možnosti mešane rabe kmetijskih in gozdnih površin za rekreacijske namene. Pri prostorskem urejanju kmetijskih dejavnosti se upošteva usmeritve za ohranjanje ekološke povezljivosti, varstvo habitatov in voda ter krajinske prepoznavnosti. Kmetijske dejavnosti se na teh območjih prilagaja na način, da so manj obremenjujoče za naravo in zagotavljajo boljšo samooskrbo.

Med pomembnejše elemente zelenega sistema v regiji spadata tudi režim kopalnih vod ter rečnimi režimi, ki urejajo rabo površinskih voda, kar je potrebno upoštevati v povezavi z razvojem krajine in turističnih dejavnosti.

Ključni izzivi, deležniki in strokovne podlage

	Ključni izzivi	Ključni deležniki	Potrebne strokovne podlage
1	Usklajen razvoj pozidanih površin in naravnega okolja	MOP ZRSVN Občine	1. Študija prostorskega razvoja gospodarstva 2. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture 3. Strokovne podlage za poselitev
2	Zmanjšanje pritiskov kmetijske dejavnosti na kakovost naravnih virov	MOP MKGP ZRSVN KGZ	1. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture 2. Krajinska zasnova (za regijo; za posamezne enote)
3	Izkoriščanje prostorskih potencialov gozda	ZGS MKGP	1. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture 2. Krajinska zasnova (za regijo; za posamezne enote)

5.1.8 Povezave s soslednjimi območji

Potrebne so povezave z stičnimi razvojnimi regijami za uskladitve z načrtovanimi posegi, ter čezmejno sodelovanje z Republiko Hrvaško (8 od 21 občin regije je obmejnih), predvsem na področju gospodarske javne infrastrukture (promet in energetika) ter naravnih in zavarovanih območjih (Gorjanci/Žumberak, Kolpa).

Kočevsko-Ribniški del se storitveno in oskrbno najbolj navezuje na sosednjo Ljubljansko urbano regijo, predvsem ob 3. A razvojni osi, Dolenjska na mednarodni središči Ljubljana in Zagreb, Bela krajina pa predvsem na dolenjsko pokrajino in v manjšem delu na Karlovačko in Zagrebačko županijo.

Ključni izzivi, deležniki in strokovne podlage

	Ključni izzivi	Ključni deležniki	Potrebne strokovne podlage
1	Čezmejna povezanost GJI in zelenega sistema	MZZ	1. Strokovna podlaga za usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture 2. Študija prostorskega razvoja gospodarstva 3. Študija razvoja gospodarske javne infrastrukture in obnovljivih virov energije 4. Prometna študija

5.2 Nacionalna izhodišča

Regionalni vidik prostorskega planiranja je vključen v strateških razvojnih in prostorskih dokumentih Republike Slovenije, vendar se do sedaj ni izvajal.

Osnutek SPRS 2050 prostorske regije obravnava predvsem v:

- Usmeritvah za zeleno infrastrukturo,
- Usmeritvah za razvoj prometne infrastrukture,
- Širših mestnih območjih.

Nacionalna izhodišča za pripravo RPP so tudi nacionalni razvojni dokumenti, ki jih je Republika Slovenija že sprejela, ter v njih opredeljeni razvojni cilji, prioritete in usmeritve, ki veljajo za regionalno raven in Jugovzhodno Slovenijo. Nacionalna izhodišča za sedanje rabe in dejavnosti ter razvojni cilji za posamezno vsebinsko področje obsegajo ključne strateške in sektorske razvojne potrebe in omejitve, ki so opredeljene v posameznih razvojnih dokumentih (sektorskih politikah).

- Priprava navodil za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana (UIRS, 2019)
- osnutek Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050
- Sektorske razvojne politike, ki usmerjajo razvoj posameznih dejavnosti po področjih ZUreP-3:

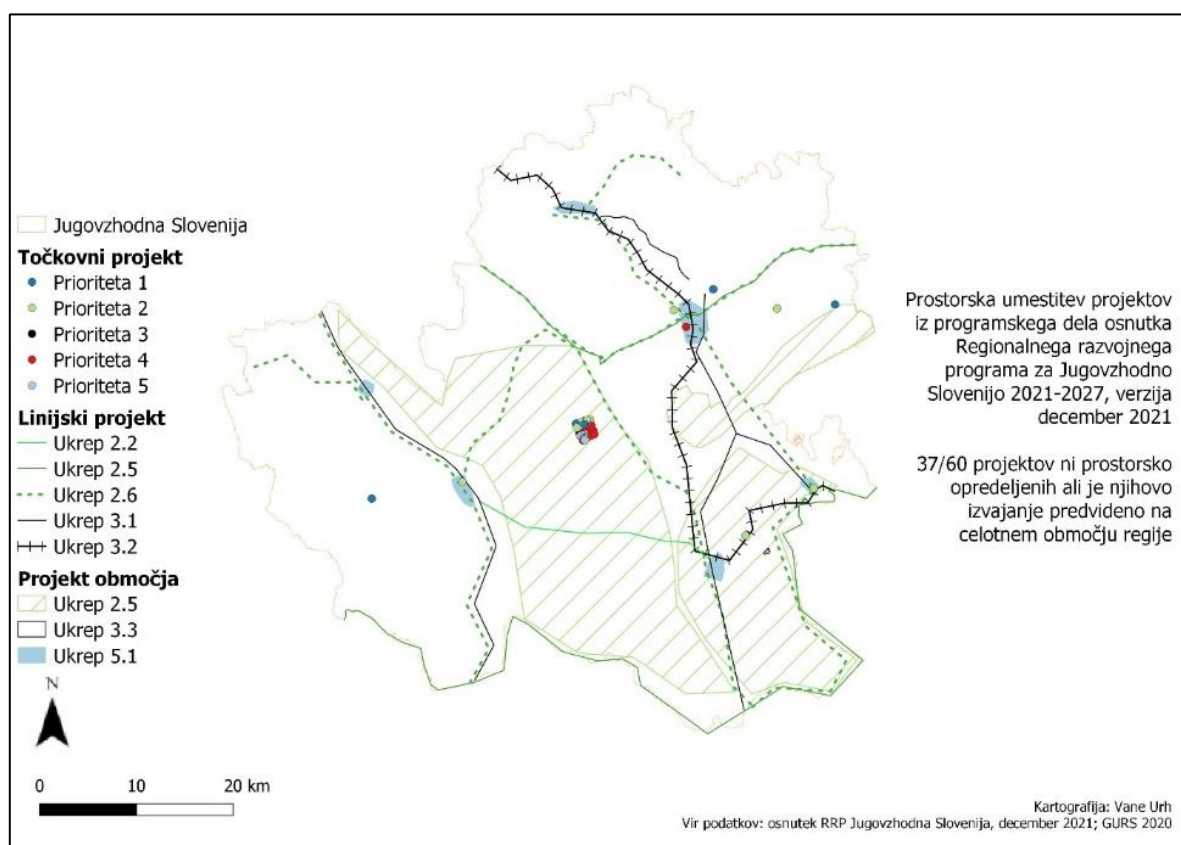
1. Cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja: Strategija prostorskega razvoja Slovenije, Poročilo o prostorskem razvoju 2021, Analiza stanja, razvojnih teženj ter usmeritev za strateški prostorski razvoj Slovenije, Model povezovanja prostorskega in razvojnega načrtovanja na regionalni ravni, Model prostorskega razvoja Slovenije 2050, Usmeritve za pripravo strategije razvoja regije s področja prostorskega in urbanega razvoja JV SLO, RRP Jugovzhodne razvojne regije za obdobje 2014-2020, RRP Jugovzhodne razvojne regije za obdobje 2021-2027.
2. Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije: Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja, Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050 - funkcionalna urbana območja.

3. Širša mestna območja: Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050, Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050 - funkcionalna urbana območja.
4. Zasnova omrežij družbene infrastrukture: Strategija kulturne dediščine, Resolucija o nacionalnem programu za kulturo, Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva, Nacionalni program o prehrani in gibanju 2015-2025
5. Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture: Področje prometa: Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030, Področje energetike: Energetski koncept Slovenije; Akcijski načrt za obnovljive vire energije; Nacionalni energetski in podnebni načrt RS; Področje pridobivanja mineralnih surovin: Zakon o rudarstvu, Državna rudarska strategija; Področje rabe, upravljanja in varstva voda: Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave; Področje digitalizacije: Načrt razvoja širokopasovnih omrežij.
6. Zasnova stanovanjskih območij: Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo.
7. Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembne za regijo: Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma, Celovita metodologija za popis in analizo degradiranih območij, izvedba pilotnega popisa in vzpostavitev ažurnega registra, Nacionalni program ukrepov vlade RS za Rome.
8. Zasnova zelenega sistema regije: Nacionalni program varstva okolja, Program upravljanja območij Natura 2000, Operativni program za izvajanje Nacionalnega gozdnega programa.
9. Povezave s sosednjimi območji: Uredba o določitvi obmejnih problemskih območij, Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050: gorska in obmejna območja.

6 PRIPRAVA RPP

6.1 Ključni izzivi

V regiji je raba prostora večinoma usklajena. Glavni izzivi in konflikti pri nadaljnjem razvoju prostora na regionalni ravni so zagotavljanje zadostnih primerno opremljenih površin za razvoj gospodarskih dejavnosti in stanovanjskih površin, umeščanje v prostor in izgradnja glavnih cestnih, kolesarskih in železniških povezav (3. in 3. A razvojna os), umestitev in obratovanje naprav za obdelavo odpadkov in proizvodnjo obnovljivih virov energije (OVE), trajnostni razvoj kmetijstva (zmanjševanje obremenjenosti zemljine, preprečevanje zaraščanja, povečanje samooskrbe) ter ustrezna komunikacija o urejanju prostora z javnostjo, kar v času digitalizacije (javnih) storitev postaja še poseben izziv.

Najpomembnejši regijski projekti v Jugovzhodni Sloveniji (vir: Regionalni razvojni program za Jugovzhodno Slovenijo, december 2021¹⁰).

¹⁰ <https://www.rc-nm.si/regionalni-razvojni-dokumenti/>

RPP bo naslovil nekatere ključne izzive prostorskega razvoja na regionalni ravni:

1. Uskladiti državne in občinske potrebe po prostoru v regiji
2. Določitev območij za katera se izdelava podrobnejša krajinska zasnova;
3. Opredelitev možnosti razvoja gospodarskih dejavnosti ob glavnih prometnicah (omejitve, širitev, posodobitev, režimi, itd.);
4. Opredelitev območij za dejavnosti, ki so pomembne za regijo (npr. kmetijstvo, turizem, površine za gospodarski razvoj);
5. Opredelitev prioritet pri usklajevanju antropogenih dejavnosti z varstvenimi pogoji kulturne in naravne dediščine;
6. Ukrepi (lokalni, regionalni in državni) s področja preprečevanja širjenja degradiranih območij in njihova obnova.

6.2 Vsebina RPP

Pri pripravi RPP se upoštevajo:

1. Pravna, metodološka in teritorialna izhodišča.
2. Vsebinska izhodišča iz hierarhično nadrejenih dokumentov.
3. Analiza stanja in razvojnih potreb regije.
4. Obstoječi in realno pričakovani konflikti rabe prostora.

V vsebini RPP se določi in podrobneje opiše:

1. Analizo stanja s predstavitvijo glavnih razvojnih in varstvenih teženj.
2. Ukrepe za izvajanje RPP.
3. Sistem spremljanja stanja in vrednotenja prostorskega razvoja regije.

6.3 Oblika RPP

RPP mora vsebovati grafični in tekstualni del v podrobnosti, ki ustreza njegovemu merilu. Na strateški ravni se na kartah v merilu 1:100.000 prikaže:

1. Regijo v mednarodnem prostoru, mednarodno in čezmejno sodelovanje.
2. Vizijo prostorskega razvoja regije v državnem in čezmejnem kontekstu.
3. Omrežje naselij, pomembnih za razvoj regije in njihova vloga.

4. Najpomembnejše regijske projekte iz seznama aktualnega RRP.

Grafični del RPP vključuje tudi podrobnejši prikaz v merilu 1:100.000 kot prostorsko sintezo, ki združuje vse ključne razvojne elemente, rabe in dejavnosti ter nabor ukrepov za izvajanje RPP. Zaradi večje preglednosti se podrobnejši prikazi dodatno lahko izdelajo ločeno po vsebinskih področjih ZUreP-3.

6.4 Postopek priprave RPP

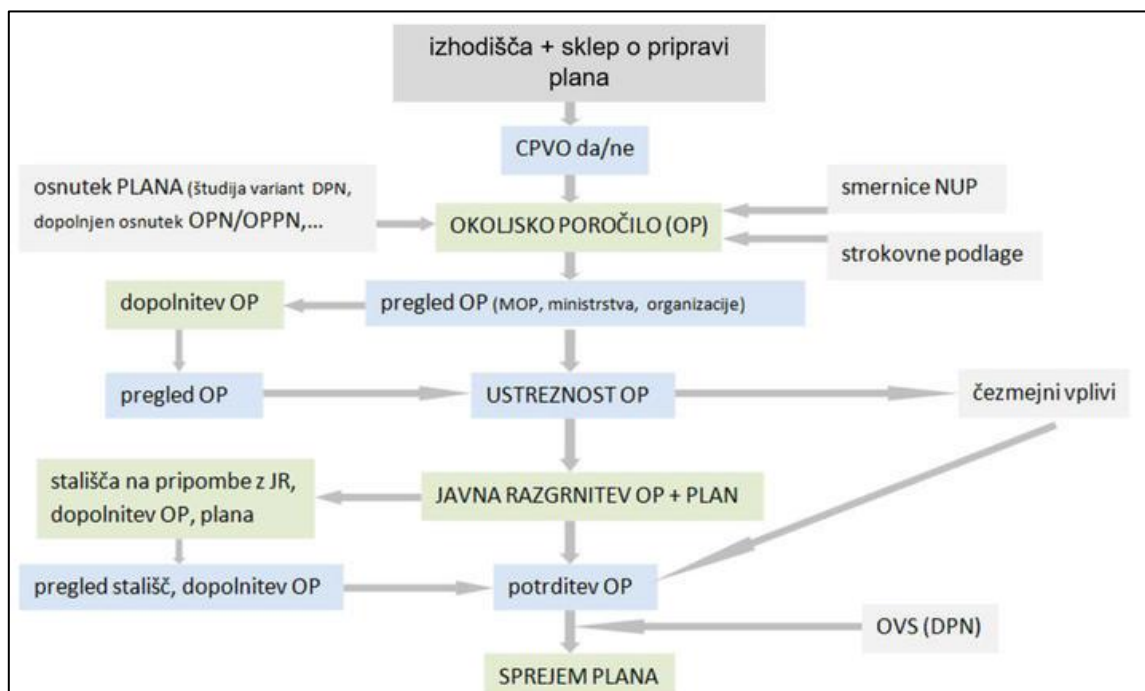
Priprava RPP bo potekala predvidoma v treh fazah:

1. Priprava strokovnih podlag		
Pridobitev podatkov in že izdelanih strokovnih gradiv občin in ministrstev (veljavni prostorski akti, področne strategije, že izdelane strokovne podlage, podatki o prostorskih aktih in strokovnih podlagah v pripravi idr.)	1.01.2023 ¹¹	31.01.2023
Pridobitev podatkov občin, ministrstev, gospodarstva idr. partnerjev o razvojnih potrebah v regiji	1.01.2023	2.03.2023
Opredelitev prostorskih ureditev regionalnega pomena v Jugovzhodni Sloveniji	2.03.2023	1.04.2023
Opredelitev potrebnih strokovnih podlag za izdelavo RPP	1.05.2023	31.05.2023
Izdelava analize stanja, teženj in razvojnih možnosti v prostoru	31.05.2023	28.09.2023
Izdelava potrebnih strokovnih podlag za izdelavo RPP (zlasti urbanistične in krajinske zasnove kot obvezne strokovne podlage, poleg tega pa še npr.: demografska študija, študija razvoja gospodarskih dejavnosti (vključno s študijo razvoja kmetijstva in študijo razvoja turizma), študija potreb po stanovanjih, študija razvoja družbenih dejavnosti, študija razvoja prometne in druge gospodarske javne infrastrukture) in opredelitev njihovih nosilcev/naročnikov (občine, nosilci urejanja prostora, ministrstva, podjetja, interesna združenja ...)	31.05.2023	28.09.2023
2. Izdelava Izhodišč za pripravo RPP		
Priprava regionalnega prostorskega plana se začne, ko se država in vse občine v razvojni regiji po posvetovanjih z javnostjo dogovorijo in uskladijo o njegovi okvirni vsebini, postopku priprave in načinu sodelovanja z udeleženci pri urejanju prostora (izhodišča za pripravo) in s sosednjimi razvojnimi regijami. Izhodišča za pripravo se javno objavijo v prostorskem informacijskem sistemu. Ministrstvo, pristojno za okolje, odloči o morebitni izvedbi celovite presoje vplivov na okolje.	28.09.2023	28.10.2023

¹¹ Ilustrativen datum

3. Izdelava RPP

Osnutek RPP (Osnutek regionalnega prostorskega plana se pripravi na podlagi strokovnih podlag, ki jih zagotovijo tudi nosilci urejanja prostora za svoje področje pristojnosti tako, da omogočajo predstavitev razvojnih in varstvenih interesov za razvojno regijo in sosednja območja. Ob pripravi osnutka se pripravi tudi okoljsko poročilo)	28.10.2023	25.02.2024
Osnutek okoljskega poročila	28.10.2023	25.02.2024
Javna razgrnitev RPP (osnutek regionalnega prostorskega plana se javno objavi v prostorskem informacijskem sistemu in na krajevno običajen način v posameznih občinah ter javno razgrne za najmanj 60 dni. V tem roku ima javnost možnost podaje predlogov in pripomb, do katerih se pripravljavec opredeli in jih ustrezno obravnava. Na osnutek podajo svoja mnenja tudi nosilci urejanja prostora, v katerih ugotavljajo skladnost osnutka s predpisi in razvojnimi dokumenti iz svoje pristojnosti ter strokovnimi podlagami, ki so jih zagotovili v postopku)	25.02.2024	25.04.2024
Predlog RPP (na podlagi pridobljenih predlogov in pripomb javnosti ter mnenj nosilcev urejanja prostora iz prejšnjega odstavka se pripravi predlog regionalnega prostorskega plana. Ministrstvo, pristojno za okolje, v postopku CPVO odloči, ali so vplivi plana na okolje sprejemljivi)	25.04.2024	25.05.2024
Sprejem RPP (regionalni prostorski plan sprejme razvojni svet regije, kot je določeno s predpisi o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, po predhodni potrditvi vlade in sveta regije)	25.05.2024	24.07.2024
Objava v PIS (regionalni prostorski plan se po sprejetju javno objavi v prostorskem informacijskem sistemu)	24.07.2024	

Ilustrativen prikaz izdelave in postopka RPP (vir: Margita Žaberl, GIGA-R).

6.5 Proces sodelovanja

Eden od ključnih namenov priprave RPP je spodbuditi usklajenost iz načrtovanja izhajajočega načrta z drugimi procesi, kot je celostno upravljanje na regionalni ravni, zato je v postopku priprave RPP ključnega pomena zagotovitev ustreznega in učinkovitega sodelovanja vseh relevantnih udeležencev pri urejanju prostora.

Sodelovanje udeležencev je ključni pogoj za doseganje višje stopnje legitimnosti in sprejemljivosti RPP, za uveljavljanje interesov, kakor tudi za izboljšanje doseganja ciljev RPP skozi ukrepe, ki jih bodo izvajali tudi udeleženci skozi izvajanje svojih sektorskih politik, programov ali načrtov. Za uspešnost sodelovanja je še zlasti pomembno, da se udeleženci pri urejanju prostora v postopek priprave RPP vključijo že v začetni fazi, zato bo postopek odprt za vse udeležence in prilagojen posameznim korakom priprave. Proces posvetovanja in sodelovanja z različnimi udeleženci bo predvidoma najobsežnejši in najbolj interaktiven v prvih korakih priprave RPP, ko bo potreba po informiranju, izmenjavi stališč in usklajevanju največja, proti koncu procesa priprave RPP pa se bo zmanjševala. Predvideno je tudi, da se v procesu obravnava in uskladi vse kritične vidike, kar bo, tudi v primeru razhajanja mnenj prispevalo k temu, da bodo odločitve za vse udeležence bolj razumljive in bolj sprejemljive.

Prednosti intenzivnega sodelovanja z udeleženci:

1. V pripravo RPP vključiti znane, izkušnje, podatke in informacije iz relevantnih sektorskih razvojnih politik ter posledično omogočiti dobro usklajenost izhodišč, razvojnih ciljev, prioritet in usmeritev RPP ter s tem doseganje boljših učinkov in sinergij.
2. V pripravo RPP vključiti relevantne podatke, znanje in predloge predstavnikov javne uprave, odločevalcev na različnih ravneh in z različnimi odgovornostmi, kar bo posledično prispevalo k izboljšanju kakovosti RPP, ga približalo dejanskim potrebam in prispevalo k njegovi izvedljivosti v praksi.
3. Povezati vse ključne udeležence in jih pritegniti k aktivni sodelovanju pri pripravi RPP ter krepiti medsebojno zaupanje.
4. Krepiti skupno in individualno ozaveščenost in znanje udeležencev povezano s pripravo in izvajanjem RPP.
5. Vzpostaviti trajen dialog in sodelovanje pri nadaljnjem izvajanju RPP.

6.7 Vključevanje udeležencev pri urejanju prostora

Proces posvetovanja in sodelovanja z različnimi udeleženci bo potekal v podporo pripravi RPP, zato bodo vsi dogodki izhajali izključno iz potreb po obravnavi posameznih vsebinskih področij in vprašanj.

Predvideni dogodki in aktivnosti v postopku priprave RPP (od širšega vključevanja vseh udeležencev do ožjega posvetovanja z izbranimi skupinami) odpirajo možnost za odprto razpravo, medsebojno soočenje in preveritev različnih vsebinskih in interesnih izhodišč, predvsem pa pripravo vsebinsko usklajenega dokumenta, ki bo sprejet in podprt s strani vseh relevantnih in ključnih udeležencev.

Postopek priprave RPP bo zaradi vsebin RPP ter zaradi zagotovitve čim večje učinkovitosti in racionalnosti dela potekal tako, da:

1. Bodo vključeni ključni resorji, v katerih pristojnost sodijo posamezne razvojno-planske dejavnosti. Predstavniki ministrstev in drugih državnih organov bodo pri pripravi RPP sodelovali s posredovanjem strokovnih podlag, aktivno pa bodo sodelovali tudi na delavnicah, posvetovanjih in usklajevalnih sestankih.
2. Bodo zaradi povezave s sosednjimi območji ter usklajenega načrtovanja sodelovali tudi predstavniki občin in sosednjih razvojnih regij ter predstavniki gospodarskih subjektov in nevladnih organizacij. Ti bodo sodelovali tudi na delavnicah, posvetovanjih in po potrebi tudi na usklajevalnih sestankih.

6.8 Zagotovitev strokovnih podlag

Pri pripravi RPP se bodo za posamezna vsebinska področja upoštevale strokovne podlage, gradiva in študije, s katerimi pripravljavec že razpolaga ali jih bo izdelal skladno z ZUreP-3.

V skladu z določbami ZUreP-3, se osnutek RPP pripravi na strokovnih podlagah, ki jih poleg pripravljavca zagotovijo tudi udeleženci. Ključni resorji, v katerih pristojnost sodijo posamezne dejavnosti v regiji (NUP), za potrebe priprave osnutka RPP zagotovijo strokovne podlage za svoje področje pristojnosti tako, da omogočajo predstavitev razvojnih in varstvenih interesov za območje RPP in sosednja območja.

6.9 Zagotavljanje in uporaba ažurnih podatkov

Vsi podatki v zvezi s potekom postopka priprave RPP bodo javno objavljeni v prostorsko informacijskem sistemu preko spletnih strani Ministrstva za okolje in prostor in spletni strani pripravljavca RPP.

Podatki, na katerih temelji RPP so vsaj:

1. Javne dostopne državne baze podatkov za prostorsko načrtovanje in varstvo okolja
2. Podatki o planskih aktih občin (veljavnih in v pripravi)
3. Podatki o državnih prostorskih načrtih (veljavni in v pripravi)
4. Podatki o sektorskih strateških planskih usmeritvah in potrebah

7 VIRI IN LITERATURA ZA PRIPRAVO TEGA PREDLOGA IZHODIŠČ

1. [Izhodišča za pripravo pomorskega prostorskega plana](#)
2. [Gradiva zbrana tekom II. faze projekta pilotMOP](#)
3. [Gradiva NUP](#)
4. [Gradiva občin](#)
5. Tematske delavnice z občinami:
 - [Prva delavnica, 27. 1. 2022](#)
 - [Druga delavnica, 10. 2. 2022](#)
 - [Tretja delavnica, 17. 2. 2022](#)
 - [Odzivi občin](#)
 - [Odzivi NUP](#)
6. [Kartografska publikacija \[osnutek\]](#)